

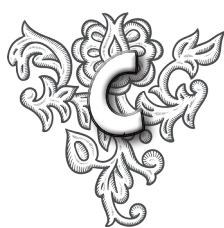
CUPRINS

Povestea unui om leneș de Ion Creangă	4
Moș Ion Roată (Anecdotală) de Ion Creangă	8
Ioan Roată și Vodă Cuza de Ion Creangă.....	15
Hagi-Tudose de B. Șt. Delavrancea	24
Bunicul de B. Șt. Delavrancea	49
Bunica de B. Șt. Delavrancea	55
D-l Goe... de I. L. Caragiale	62
Vizită... de I. L. Caragiale	71
Cioc! Cioc! Cioc! de Emil Gârleanu	79
Când stăpânul nu-i acasă! de Emil Gârleanu	84
Fricosul de Emil Gârleanu	88
Calul de Emil Gârleanu	91

POVESTEA UNUI OM LENEȘ

de Ion Creangă

ică era odată într-un sat un om grozav de leneș; de leneș ce era, nici îmbucătura din gură nu și-o mesteca. Și sătenii, văzând că acest om nu se dă la muncă nici în ruptul capului, hotărâră să-l spânzure, pentru a nu mai da pildă de lenevire și altora. Și așa, se aleg vreo doi oameni din sat și se duc la casa leneșului, îl umflă pe sus, îl pun într-un car cu boi, ca pe un butuc nesimțitor, și hai cu dânsul la locul de spânzurătoare!

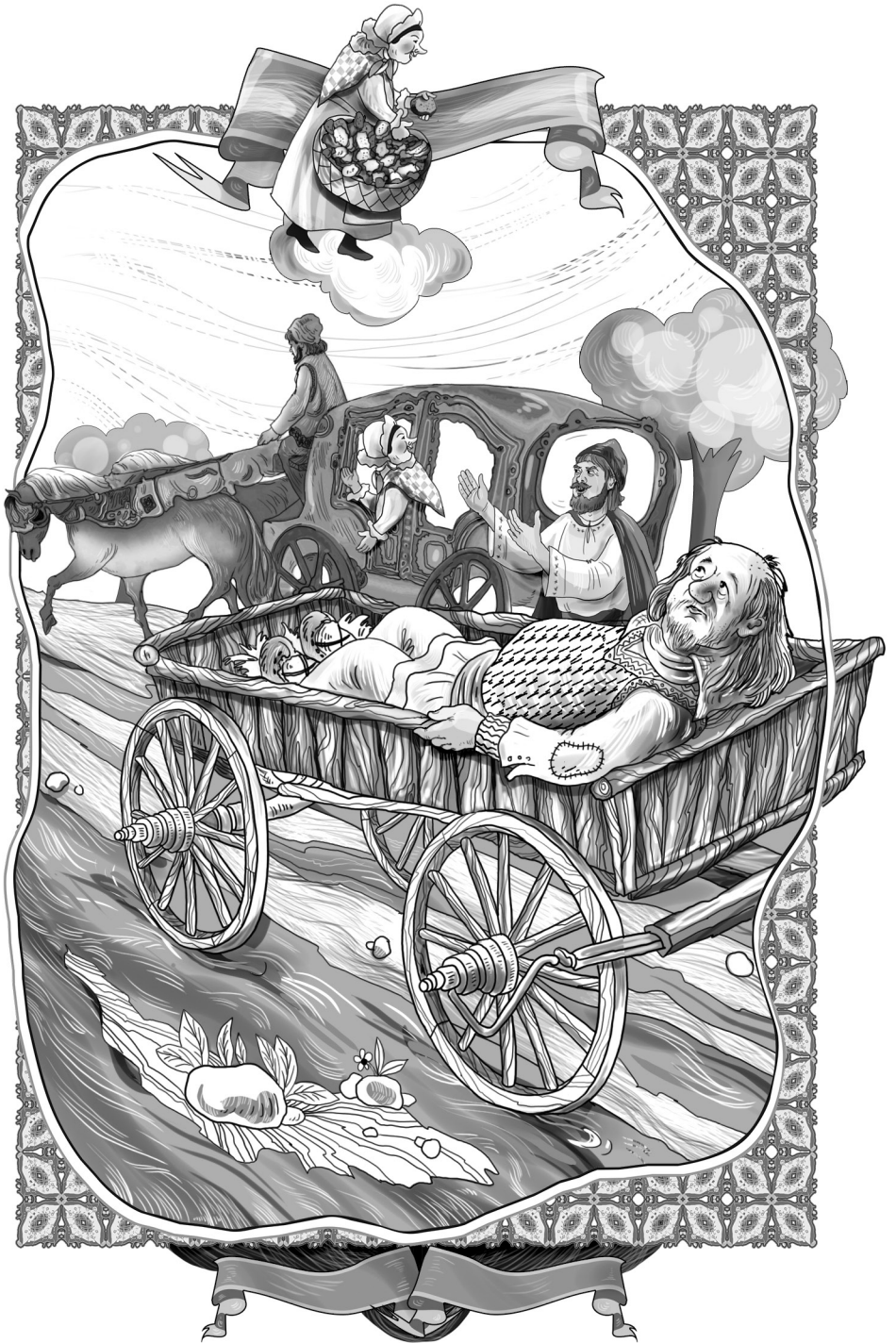
Așa era pe vremea aceea.

Pe drum se întâlnesc ei cu o trăsură în care era o cucoană. Cucoana, văzând în carul cel cu boi un om care sămăna a fi bolnav, întrebă cu milă pe cei doi țărani, zicând:

– Oameni buni! Se vede că omul cel din car e bolnav, sărmanul, și-l duceți la vro doftoroaie undeva, să se caute.

– Ba nu, cucoană, răspunse unul din țărani; să ierte cinstită fața dumneavoastră, dar aista e un leneș care nu credem să fi mai având păreche în lume, și-l ducem la spânzurătoare, ca să curățim satul de-un trândav.

– Alei! oameni buni, zise cucoana înfiorându-se; păcat, sârmanul, să moară ca un câne, fără de lege! Mai bine duceți-l la moșie la mine; iacătă curtea pe costișa ceea. Eu am acolo un hambar plin cu posmagi, ia așa, pentru împrejurări grele, Doamne ferește! A mânca la posmagi ș-a trăi și el pe lângă casa mea, că doar știi că nu m-a mai pierde Dumnezeu pentr-o bucățică de pâne. Dă, suntem datori a ne ajuta unii pe alții.

– I-auzi, măi leneșule, ce spune cucoana: că te-a pune la coteș, într-un hambar cu posmagi, zise unul dintre săteni. Iaca peste ce noroc ai dat, bată-te întunerecul să te bată, uriciunea oamenilor! Sai degrabă din car și mulțamește cucoanei că te-a scăpat de la moarte ș-ai dat peste belșug, luându-te sub aripa dumisale. Noi gândeam să-ți dăm sopen și frânghie. Iar cucoana, cu bunătatea dumisale, îți dă adăpost și posmagi; să tot trăiești, să nu mai mori! Să-și puie cineva obrazul pentru unul ca tine și să te hrănească ca pe-un trântor, mare minune-i și asta! Dar tot de noroc să se plângă cineva... Bine-a mai zis cine-a zis că „Boii ară și caii mănâncă“. Hai, dă răspuns cucoanei, ori așa, ori așa, că n-are vreme de stat la vorbă cu noi.

– Dar muieți-s posmagii? zise atunci leneșul, cu jumătate de gură, fără să se cârnească din loc.

– Ce-a zis? întrebă cucoana pe săteni.

– Ce să zică, milostivă cucoană, răspunde unul. Ia, întrebă, că muieți-s posmagii?

– Vai de mine și de mine, zise cucoana cu mirare, încă asta n-am auzit! Da' el nu poate să și-i moaie?

– Auzi, măi leneșule: te prinzi să moi posmagii singur, ori ba?

– Ba, răspunse leneșul. Trageți mai bine tot înainte! Ce mai atâta grijă pentru astă pustie de gură!

Atunci, unul din săteni zise cucoanei:

– Bunătatea dumneavoastră, milostivă cucoană, dar degeaba mai voiți a strica orzul pe găște. Vedeți bine că nu-l ducem noi la spânzurătoare numai așa, de flori de cuc, să-i luăm năravul. Cum chitiți? Un sat întreg n-ar fi pus oare mână de la mână ca să poată face dintr-însul ceva? Dar ai pe cine ajuta? Doar lenea-i împărăteasă mare, ce-ți bați capul!

Cucoana, atunci, cu toată bunavoința ce avè, se lehăme-tește și de binefacere. și de tot, zicând:

– Oameni buni, faceți dar cum v-a lumina Dumnezeu!

Iar sătenii duc pe leneș la locul convenit și-i fac felul.

Și iaca așa au scăpat și leneșul acela de săteni, și sătenii aceia de dânsul.

Mai poftească de-acum și alți leneși în satul acela, dacă le dă mâna și-i ține cureaua.

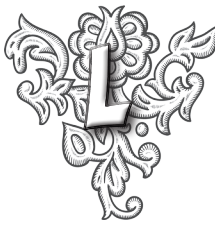
Ș-am încălecat pe-o șa și v-am spus povestea așa.

MOȘ ION ROATĂ

(Anecdotă)

de Ion Creangă

La 1857, pe când se fierbea Unirea în Iași, boierii moldoveni liberali, ca de-alde Costache Hurmuzachi, M. Kogălniceanu și alții, au găsit cu cale să cheme la Adunare și câțiva țărani fruntași, câte unul de fiecare județ, spre a lua și ei parte la facerea acestui măreț și nobil act național. Cum au ajuns țărani în Iași, boierii au pus mână de la mână de i-au ferchezuit frumos și i-au îmbrăcat la fel, cu cheburi albe și cușme nouă, de se mirau țărani ce berechet i-a găsit. Apoi, se zice că i-ar fi dat pe sama unuia dintre boieri să le ție cuvânt, ca să-i facă a înțelege scopul chemării lor la Iași.

– Oameni buni, știți pentru ce sunteți chemați aici, între noi? zise boierul cu blândeță.

– Vom ști, cucoane, dacă ni-ți spune, răspunse cu sfială un țăran mai bătrân, scărpinându-se în cap.

– Apoi, iaca ce, oameni buni: de sute de ani, două țări surori, creștine și megieșe, Moldova noastră și Valahia sau Țara Muntenească, de care poate-ți fi auzit vorbindu-se, se sfâșie și se mănâncă între dânsele, spre cumplita urgie și

peire a neamului românesc. Țări surori și creștine, am zis, oameni buni; căci precum ne închinăm noi, moldovenii, așa se închină și frații noștri din Valahia. Statura, vorba, hrana, îmbrăcămintea și toate obiceiurile câte le avem noi le au întocmai și frații noștri munteni. Țări megieșe, am zis, oameni buni; căci, numai pârăușul Milcov, ce trece pe la Focșani, le desparte. „Să-l săcăm dar dintr-o sorbire“ și să facem sfânta Unire, adică înfrățirea dorită de strămoșii noștri, pe care ei n-au putut s-o facă în împrejurările grele de pe atunci. Iaca, oameni buni, ce treabă creștinească și frumoasă avem de făcut. Numai Dumnezeu să ne ajute! Înțeles-ați, vă rog, oameni buni, pentru ce v-am chemat? Și dacă aveți ceva de zis, nu vă sfițiți; spuneți verde, moldovenește, ca la niște frați ce vă suntem; că de-aceia ne-am adunat aici, ca să ne luminăm unii pe alții și Dumnezeu să ne lumineze pe toți cum a ști el mai bine!

– Înțelegem, cucoane, așa a fi, răspunseră câțiva țărani mai rușinoși; că, dă, dacă nu-ți ști dumneavoastră ce-i pe lume, noi, țărănimea de la coarnele plugului, avem să știm ce-i bine și ce-i rău?...

– Ba eu, drept să vă spun, cucoane, n-am înțeles! cică zise cu îndrăzneală unul dintre țărani, anume Ion Roată. Și-apoi, chiar dacă ne-am pricepe și noi la câte ceva, cine se mai uită în gura noastră? Vorba ceea, cucoane: „Țăranul, când merge, tropăiește, și când vorbește, hodorogește“, să ierte cinstită fața dumneavoastră. Eu socot că treaba asta se putea face și fără de noi; că, dă, noi știm a învăța sapa,

